

موضوع : گزارش کارورزی در مدرسه آیت الله کاشانی .

شامل گزارش کارورزی ۳

استاد راهنما : دکتر عباس همتی

نگارش : دانشجو معلم فرهاد حاجوی

علوم تربیتی ۳ کلاس ۶

پردیس علامه امینی تبریز

سال تحصیلی : ۹۴-۹۵

زمستان ۹۴

فهرست مطالب :

کنش پژوهی (۱)	۵
تصویر از خود (رزومه)	۵
تصویری از معلم بودن خود	۵
شیوه تدریس خود	۶
تحلیل موقعیت	۶
طرح مسئله و ارائه راه حل آن	۲۰ تا ۲۷
بیش فعالی	۲۰ تا ۲۷
تدوین طرح برای درس	۲۴ تا ۲۱
مراحل تدریس	۲۵
واکاوی وارد دستیابی طرح	۲۵
فعالیت های تکمیلی : خارج از کلاس	۲۵
جلسات توجیهی	۲۶

۲۷	کنش پژوهی (۲)
۲۷	تصویر از خود (رزومه)
۲۷	تصویری از معلم بودن خود
۲۸	شیوه تدریس خود
۲۸	تحلیل موقعیت
۲۹	طرح مسئله و ارائه راه حل آن
۲۴ تا ۲۹	تقلب کودکان
۳۸ تا ۳۵	تدوین طرح برای درس
۳۹	مراحل تدریس
۳۹	واکاوی وارد دستیابی طرح
۴۱ تا ۴۰	تدوین برای عمل
۴۲	گزارش پایانی
۴۴ تا ۴۳	انتقادات و پیشنهادات
۴۵ تا ۴۴	خلاصه
۴۶	منابع

کنش پژوهی (۱)

تصویر از خود (رزومه)

اینجانب آقای فرهاد حاجوی در سال ۱۳۷۰ در شهرستان هشتروند در خانواده مذهبی (متدین) به دنیا آمدم دوران ابتدایی را در مدرسه شهید باهنر با آن همه مشکلاتی که در رفت و آمد و سردی آب و هوا هشتروند داشت با موفقیت سپری کردم.

دوران راهنمایی در همان مدرسه شهید باهنر در شهر هشتروند مشغول به تحصیل شدم در دوران راهنمایی مانند دوران ابتدایی مشکلات خاصی را نداشتم چون خانه مان را عوض کرده بودیم و از اینکه در رفت و آمد مشکل خاصی در مسیر مدرسه نداشتم خیلی خوشحال بودم دوران راهنمایی را با بالا ترین نمره ها در درس ها گرفته بودم در کنار درس خواندن به ورزش مورد علاقه مثل ژیمناستیک و تکواندو می رفتم و البته ژیمناستیک برام خوب نبود چون وقتی که بزرگ شدم قدم کوتاه شد دیگه بلند تر نشد و من از این حیث ناراحت بودم اما ورزش رو تا پیش دانشگاهی ادامه دادم

دوران متوسطه را در دبیرستان آله خامنه ای شروع به تحصیل نمودم در کنار تحصیل به ورزش یاد می پرداختم البته از درسام غفلت نمی شدم در اول دبیرستان با بسیج آشنا شدم و در کنار دوشتم محمد رضا بسیجی جان بر کف هر هفته چهارشنبه ها در برنامه های فرهنگی و مذهبی شرکت می کردم و با فعالیت هایم در بسیج به من مقام داده بودند با این حال دوران دبیرستان را بهترین روزا برای من بود در کنار ورزش و بسیج دوستان خوبی پیدا کرده بودم و بهترین روزا را سپهری می کردم و در کار پدر کمک می کردم و با این حال به آینده خود امید وار بودم.

تصویری از معلم بودن خود :

این بخش مربوط به انتظارات است که می توان این را اهداف دانشجو نامید : معلم بودن را شغلی بسیار مهم و مسئولیت پذیری است البته من جایگاه معلمی (تعلیم و تربیت) را از مردی در زمان پیامبر دیدم که امام حسین علیه السلام که تازه به سن ۵ سال رسیده بود که یک مردی از پیامبر اجازه خواست سوره توحید را به فرزند کوچک تان یاد بدم ایشان در چند دقیق ای سوره توحید را به ایشام یاد دادند و پیامبر با دیدن این حرکت دستور داد که زبان این مرد را پر از طلا و جواهر بکنید چون به فرزندم تعلیم داده است و من با شنیدن این قضیه به شغل معلمی (تعلیم و تربیت) بیشتر علاقه مند شدم و با بزرگ شدنم این علاقه بیشتر شد البته جایگاه معلمی آنقدر بالاست که خداوند با آن همه عظمتش معلم است و این بر همه پوشیده

نیست معلم باید بر تمام روش های تدریس آگاه باشد تا در کارم موفق باشد و من این روش ها را در از اساتید و استادان خود آموختم و برای من این مایه مباحثات می باشد

و از لحاظ روانشناسی حیطة ی شناختی و انگیزشی معلم باید بسیار بالا باشد من نیز به عنوان جزئی کوچک از دستگاه آموزش و پرورش می باشم که در پست شیرین معلمی خدمت می کنم از خودم انتظار دارم که با مطالعه زیاد موضوع های مربوط به روانشناسی و آموزشی فنون نوین تدریس را یاد بگیرم و در کلاس بتوانم ارائه بهتری داشته باشم .

معلمی در کار خود موفق است که دانش و بینش لازم را داشته باشد و من نیز با تکیه بر این موضوع سعی در افزایش بار علمی خود هستم تا در کلاس مغلوب فراگیران نباشم و در کلاس درس سعی نمی کنم که شیوه یکنواخت داشته باشم چون این امر موجب کنج فهمی دانش آموزان می شود سعی می کنم روابط بالایی با آنان بر قرار کنم تا آنان در کلاس درس احساس امنیت کنند و ترس و دلهره ای از مطالب درس نداشته باشند

و در آخر امیدوارم با توجه به عنایت الهی و زیر سایه استادان بزرگ وارم بار و دانش علمی خود را افزایش بدهم تا عضوی مفید برای پست شریف معلمی داشته باشم به امید آن روز که چندان دور نیست .

شیوه تدریس خود :

در هر یک از درس ها نمی توان یک شیوه ی خاصی را به کار برد چون جواب نمی دهد و معلمی در کار خود موفق است که بر تمام این روش های تدریس آگاه بوده و با طرح درس روزانه به مدرسه برود تا موفق باشد و هر درسی رو باید و من نیز در طول جلسات کارروزی در کنار معلم راهنما سعی کردم این اصل را رعایت کنم

بحث دیگری که من در کلاس بیشتر توجه نمایم شیوه ای مشارکتی می باشد که فراگیران را در جریان موضوع درس بحث می نماید .

تحلیل موقعیت :

من در کلاس چهارم ابتدایی به کلاس می رفتم که این کلاس ۳۵ نفر دانش آموز دارد که در کنار معلم راهنما تدریس می کنم مدرسه که من به کلاس کارروزی می روم مدرسه آیت الله کاشانی هست که در محله شش گلان مسقر است که این مدرسه در دو شیفت می باشد که اطلاعات کامل این مدرسه را در کارروزی (۱) توضیح دادم که این مدرسه در دو شیفت پسرانه است

طرح مسئله و ارائه راه حل آن :

بیش فعالی (ADHD) چیست ؟

(از شیطنت تا بیش فعالی اختلال کم توجهی - بیش فعالی در کودکان)

بیان مسئله

بسیاری از والدین از شیطنت زیاد کودک خود شکایت دارند و برخی نیز معتقدند فرزند آنها بیش فعال است. اما بین بیش فعالی و شیطنت طبیعی کودکان فرق‌های بسیاری وجود دارد. کودکان بیش فعال بسیار پرتحرک‌اند و نمی‌توانند یکجا آرام بنشینند. آنها اضافه بر ناآرامی بسیار زیاد، نوعی اضطراب و اجبار برای خرابکاری نیز دارند. اختلالات یادگیری، مشکلات عصبی، عدم تشخیص دست راست و چپ از یکدیگر، اضطراب، افسردگی و مشکلات اختلالات سلوکی و رفتاری از دیگر مشخصات این کودکان است. مهم‌ترین علائم و نشانه‌های این بیماری در کودکان، فعالیت بیش از اندازه حرکتی، عدم تمرکز حواس و بروز حرکات تکانه‌ای در فرد به معنی دست زدن به کاری بدون هیچ فکر و اندیشه قبلی است. کودکان بیش فعال در مورد کارها و اشیایی که به طور طبیعی باید در برابر آنها احساس خطر کنند، خطری احساس نمی‌کنند. همچنین گرایش به دروغ‌گویی در آنها بسیار بالاست و اغلب دروغ می‌گویند. این کودکان اغلب، وسایل خود را گم می‌کنند و دچار فراموشکاری‌اند. همچنین به طور افراطی حرف می‌زنند. مشکل این کودکان در سنین دبستان بیشتر می‌شود زیرا نمی‌توانند روی فعالیت‌های درسی خود متمرکز شوند و در کلاس به درس و حرف‌های معلم خود توجه کافی ندارد. آنان بدون دلیل از جای خود بلند شده و راه می‌روند و حتی باعث حواس‌پرتی سایر همکلاسی‌های خود می‌شوند. همین مساله موجب افت تحصیلی آنها می‌شود. این افت در سال‌های بعد که درس‌ها سخت‌تر است و نیاز به تمرکز بیشتری دارد، افزایش می‌یابد و حتی می‌تواند منجر به ترک تحصیل آنان شود. این عارضه در پسران به نسبت ۴ تا ۸ برابر شایع‌تر از دختران است. این بیماری اغلب در پسران اول خانواده دیده می‌شود.

اختلالی است که در آن پرتحرکی، بی‌توجهی و رفتارهای ناگهانی بیشتر و شدیدتر از کودکان دیگر وجود دارد.

3 تا ۵ درصد کودکان به این اختلال مبتلا هستند و در پسران شایع‌تر است. ممکن است در بعضی بیشتر علائم پرتحرکی و رفتارهای ناگهانی و در گروهی علائم بی‌توجهی بیشتر دیده شود.

علائم این بیماری قبل از ۷ سالگی شروع می‌شود ولی اغلب در دوران مدرسه مشکلات جدی ایجاد می‌گردد.

علت چیست:

این بیماری سالهاست که شناخته شده و عوامل متعددی در ایجاد آن نقش دارند . به نظر می رسد علت آن بیشتر نقص در تکامل سیستم اعصاب باشد . کودکان مبتلا احتمالاً در قسمت هایی از مغز که مسئول توجه ، تمرکز و تنظیم فعالیت های حرکتی می باشد دچار نقص جزئی هستند .
توارث و ژنتیک در این اختلال نقش دارد . همچنین در بعضی موارد در جریان حاملگی یا زایمان یا پس از آن صدمات جزئی به ساختمان مغز وارد می شود که می تواند باعث این مشکل گردد .

روانپزشکان معتقدند مهم ترین علت این بیماری حوادث دوران بارداری یا حوادث حین زایمان است که بر مغز نوزاد تاثیرات سوء می گذارد. وجود ویروس های حین تولد فرد در فصول خاص سال مثل فصل زمستان، اختلالات شیمیایی و فیزیولوژیک مغز و محرومیت عاطفی کودک از طرف والدین از دیگر علل بوجود آمدن این بیماری است.

انواع بیش فعالی

نوع بی دقت و بدون توجه

در این نوع در فرد نمی تواند روی تکلیفی که به او می دهند و یا یک فعالیت خاص تمرکز داشته باشد. اکثر کودکان دچار ADHD در دقت و توجه کردن دچار مشکل هستند. این دسته از افراد غالباً :

- توجه زیادی به جزئیات ندارند .
- بر بازی ها و کارهای مدرسه نمی توانند تمرکز داشته باشند .
- کارهای مدرسه و فعالیت های روزانه خود را در منزل تا آخر دنبال نمی کنند و آنها را به پایان نمی رسانند .
- نمی توانند یک وظیفه یا تکلیف را تمام و کمال انجام دهند .
- اسباب بازی ها ، کتاب ها و وسایلشان را اغلب گم می کنند .

نوع تکانشی - بیش فعالی

در این نوع از اختلال فرد بسیار فعال است. و بدون فکر اقدام به فعالیت و انجام کار می کند. فعالیت بیش از حد معمول ، قابل مشاهده ترین مشخصه اختلال ADHD است. کودک بیش فعال همیشه در حال انجام کاری می باشد. ممکن است سطح بیش فعالی با افزایش سن کاهش یابد. این کودکان قبلاً از این که راجع به عملی فکر کنند آن را انجام می دهند. برای مثال این کودکان ممکن است بطور ناگهانی وسط خیابان شروع به دویدن کنند و از یک سمت به سمت دیگر خیابان بدون نگاه کردن حرکت کنند و یا این که از درخت بلندی شروع به بالا رفتن کنند. ممکن است آن ها موقعیت های خطرناک شگفت زده شوند. گاهی هم هیچ ایده و فکری برای خارج شدن از این وضعیت ندارند. غالباً ، فعالیت های تکانشی و بیش فعالی با هم همواره هستند.

مشخصه کودکانی که این اختلال را با هم دارند بدین گونه است :

- بی‌قراری و ناآرامی
- دیدن مداوم از سوئی به سوی دیگر و یا بالا رفتن از چیزی
- پایین آمدن از صندلی وقتی که اجازه این کار را ندارند .
- عدم توانایی در بی‌سر و صدا بازی کردن
- بیش از حد صحبت کردن
- پاسخ‌دادن ناگهانی و بدون فکر به پرسشی که هنوز تمام نشده است .
- عدم توانایی در صبر کردن برای نوبت خود
- بدون اجازه وسط بازی دیگران پریدن
- وسط صحبت دیگران پریدن

نوع ترکیبی

در این نوع اختلال فرد بسیار فعال است و بدون فکر اقدام به فعالیت و انجام کار می‌نماید. کودکان با این نوع اختلال نشانه‌هایی از هر دو نوع قبل را که متذکر شویم دارا هستند. آنها در توجه کردن، بیش‌فعال بودن و کنترل تکانش‌های خود دچار مشکل هستند. البته گاهی تمام کودکان بی‌توجه هستند و یا اینکه بیش از حد فعالیت می‌کنند و حرکات تکانشی دارند. اما در کودکان دچار ADHD این حرکات همیشگی هستند نه استثنایی این رفتارها برای کودک در خانه ، مدرسه و با دوستان مشکلات حقیقی ایجاد می‌کنند در نتیجه اکثر کودکان دچار این اختلال ، احساس افسردگی ، اضطراب و عدم اطمینان به خود را دارند. این احساسات جزء نشانه‌های ADHD محسوب نمی‌شوند و در اثر مشکلات مکرر در خانه و مدرسه در کودک ایجاد می‌شوند.

(2) بیش‌فعال

بیش‌فعالی یا فزون‌جنبشی ، فعالیت زیاد یا فعالیت در شرایط نامناسب است . اگر نارسایی توجه را جدی‌ترین مشکل این دانش‌آموزان به حساب بیاوریم، بیش‌فعالی آشکارترین آنها به ویژه در پسران است. این دانش‌آموزان به طور دائم در حال بی‌قراری و ناآرامی هستند، جنب و جوش دارند، وول می‌خورند، صندلی خود را ترک می‌کنند، جایی که باید بنشینند راه می‌افتند، انگار خستگی ندارند، خیلی پیرانرژی به نظر می‌رسند و حتی زیاد حرف می‌زنند، جنب و جوش بیش از اندازه باعث می‌شود که دانش‌آموز نتواند به رویدادهای مهم اطرافش توجه کند و در نتیجه در توجه پایدار و انتخابی مشکل پیدا می‌کند . هرکسی که بیش از اندازه فعال یا بی‌توجه و دارای رفتارهای تکانشی باشد ، اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی ندارد .

(3) تکانشگری

تکانشگری یعنی انجام فوری کارها بدون آنکه فرد بر روی آنها فکر کند، پیامد آنها را در نظر بگیرد و برای آنها برنامه ریزی داشته باشد. برای همه افراد پیش می آید که یک دفعه کاری بکنند یا حرفی بزنند و در واقع رفتار تکانشی نشان بدهند و این از نظر کیفی غیر عادی نیست، بلکه تکانشگری اگر زیاد تکرار شود غیر عادی به شمار می آید. به همین دلیل دانش آموزان با اختلال نارسایی توجه/ بیش فعالی معمولاً تحمل کمی دارند، میگنا دات آی آر، ناشکیبا و کم حوصله هستند و رعایت نوبت برایشان کار دشواری است. این دانش آموزان منتظر نوبت نمی شوند و قبل از آنکه سوال را کامل گوش کنند یا آن را کامل بخوانند شروع می کنند به پاسخ دادن، پاسخی که ممکن است نادرست از اب در آید. این ویژگی باعث می شود که دانش آموز نتواند منتظر تمام شدن حرف یا بازی دیگران بشود و مرتب مزاحمت و وقفه ایجاد کند. از سوی دیگر، دانش آموزان با اختلال نارسایی توجه/ بیش فعالی ممکن است دارای ناتوانی یادگیری باشند. براساس پژوهش های انجام شده حدود یک سوم از دانش آموزان در یادگیری مشکل دارند. نارسایی توجه در یادگیری حساب و خواندن اختلال ایجاد میکند. بیش از نیمی از دانش آموزان با اختلال نارسایی توجه/ بیش فعالی دارای ناتوانی خواندن هستند و نسبت پسران به دختران ۹ به ۱ است. افزون بر این، این دانش آموزان در حافظه ی کوتاه مدت و بلند مدت مشکل دارند و بخش قابل توجهی از اطلاعات شنیداری را از دست می دهند.

علائم تکانشی بودن عبارتند از:

- (و) کودک یا نوجوان سریعاً به سوالی که تمام نشده پاسخ می دهد.
- (ن) اغلب در انتظار کشیدن و رعایت نوبت مشکل دارد.
- (ی) غالباً صحبت دیگران را قطع می کند یا حضور خود را بر دیگران تحمیل می کند مثلاً در مکالمات دیگران مداخله کرده یا وارد بازی ها می شود.

چطور می توان فهمید کودکی مبتلا به ADHD است؟

- وقتی علائم ADHD در کودکی مشاهده شود باید توسط یک متخصص ماهر مورد ارزیابی قرار گیرد. این فرد می تواند از کارکنان مدرسه باشد و یا این که در مطب خصوصی مشغول بکار باشد.
- تنها راه حصول اطمینان، ارزیابی کامل توسط متخصص می باشد. باید در اینجا به دو نکته توجه داشت:
- نباید نظر دیگران را دال بر این که کودکی ADHD است به آسانی پذیرفت.
 - این نکته حائز اهمیت است که کودک همراه با ADHD ناتوانی های دیگران را نیز دارد.

دانش آموزان با اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی در کلاس درس

ویژگی های اولیه ی این اختلال از سالهای اولیه رشد یعنی قبل از ورود به مدرسه شروع می شود. سه

ویژگی اصلی این اختلال را می توان از این قرار دانست .

(1) نارسایی توجه

به اعتقاد سیفرو الن نارسایی توجه بزرگترین مشکل این کودکان است. والدین و معلمان شکایت می کنند که این کودکان یا دانش آموزان به حرف آنها گوش نمی کنند, تمرکز حواس ندارند, کارها را تمام نمی کنند, به راحتی دچار حواس پرتی می شوند و به همین دلیل از پیشرفت تحصیلی خوبی برخوردار نیستند .

بطور کلی این دانش آموزان در کلاس درس این ویژگی ها را از خود نشان می دهند :

1- بسیار در رویا فرو می روند و به اصطلاح غرق رویا می شوند .

2- بسیار در خود فرو میروند و ذهنی مشغول دارند, سردرگم و گیج هستند .

3- از انگیزه کافی برخوردار نیستند .

4- به نظر تنبل و کند هستند .

5- انگار خیره می شوند .

علائم :

• مشکل در توجه

• فعالیت بیش از اندازه (بیش فعالی)

• انجام عمل قبل از فکر کردن به آن (حرکات تکانشی)

مشکل اصلی کودکان عدم توانایی آنها در حفظ و تنظیم رفتارشان است ، در نتیجه اغلب نمی توانند رفتار مناسبی که لحظه به لحظه با شرایط محیط هماهنگ باشد نشان دهند .

خوابیدن و غذا خوردن آنها منظم نیست به نظر میرسد در همه چیز دخالت می کنند و مراقبت دائمی نیاز دارند . از نظر هیجانی ثبات ندارند ، بطور ناگهانی می خندند یا گریه می کنند و رفتارشان غیرقابل پیش بینی یا ارزیابی است . سریع از کوره در می روند و نمی توانند پیامدهای رفتارشان را پیش بینی یا ارزیابی نمایند .

در فعالیت های خطرناک شرکت می کنند و احتمال صدمه دیدن آنها زیاد است . قبل از فکر کردن عمل می کنند ، قبل از پایان سؤال جواب می دهند ، اشیاء را پرتاب می کنند و ناخواسته به دیگران صدمه می زنند ، پر فعالیت و پرتحرک هستند ، هر لحظه در حال رفتن هستند ، انگار موتوری درون بدن آنهاست که آنها را به حرکت دائمی مجبور می کند ، نمی توانند آرام بنشینند و بی قرار هستند .

اختلال تمرکز در این کودکان در کارهایی که فعالیت دائم و جدی مغزی را لازم دارد مشهودتر است . آنها ممکن است در تماشای تلویزیون ، بازی با کامپیوتر و فعالیتهای لذت بخش با کودکان دیگر تفاوتی نداشته باشند ولی در کارهایی که فعالیت مداوم مغزی و تمرکز لازم دارد (انجام تکالیف درسی) تفاوت آنها با

کودکان دیگر نمایان می شود.

به نظر می رسد مغز آنها اطلاعات محیطی را بیش از حد لازم می گیرد ، یعنی در انتخاب توجه به اطلاعات ضروری و بی توجهی و حذف اطلاعات غیرضروری ضعف دارند . رعایت قوانین منزل و مدرسه برای آنان مشکل است و برای پیروی از قوانین توجه بیشتری لازم دارند . در انجام تکالیف مدرسه ، تمرکز روی درس ، رعایت قوانین مدرسه و داشتن روابط اجتماعی مناسب با همکلاسی ها مشکل دارند . برای رسیدن به اهداف درازمدت برنامه ریزی نمی کنند.

عوارض

رفتار کودکان روی عملکرد آنها در خانواده ، اجتماع مردم و مدرسه تأثیر سوء می گذارد و باعث واکنش های منفی اطرافیان ، خانواده ، کادر مدرسه و همسالان می شود . این رفتارها مشکلات جدی در مدرسه و اجتماع ایجاد می کند و باعث کاهش اعتمادبه نفس و احساس بی کفایتی در این کودکان می گردد . ممکن است آنها از مدرسه و اجتماع متنفر گردند . کودکان طبیعی به خاطر رفتارهای مناسب و موفقیت های تحصیلی و اجتماعی زمینه زیادی برای تشویق شدن دارند و همین تشویق ها موجب پرورش اعتماد به نفس و عزت نفس در آنها می شود ولی کودکان دچار ADHD کمتر به این موفقیت ها دسترسی پیدا می کنند .

کودکان ADHD ممکن است به صورت ثانویه دچار اختلالات ارتباطی ، مشکلات تحصیلی ، اضطراب افسردگی و بزهکاری شوند .

سیر :

سیر ADHD متنوع است . بهبودی در صورت وقوع معمولاً بین ۱۲ تا ۲۰ سالگی رخ میدهد و بهبودی قبل از ۱۲ سالگی نادر است . گاهی علائم در بلوغ بهبود یافته و گاهی نیز تا بزرگسالی ادامه می یابد . با افزایش سن پرتحرکی کمتر شده ولی اختلال تمرکز و رفتارهای ناگهانی می تواند باقی بماند . در ۱۵ تا 20 درصد موارد علائم همراه با افزایش سن ادامه می یابد . بدون درمان تنها یک سوم تا نصف کودکان دچار ADHD می توانند با علائم خود در زندگی سازگار و منطبق باشند و بقیه مستعد بروز مشکلات ثانویه خواهند بود.

درمان :

بهترین سن برای درمان بیماری بیش فعالی کودکان زیر سن ۵ سالگی است . در صورت تشخیص این بیماری قبل از سن دبستان با مصرف دارو علائم بیماری کاهش می یابد. اما دارو تنها قسمتی از درمان است.

حمایت روحی روانی خانواده از کودک بیش فعال در درمان او بسیار ضروری است و موجب می‌شود از شدت بیماری کاسته شده و کودک بتواند بر مشکلات خود فائق آید. پدر و مادر کودک بیش فعال هر چقدر آگاهی خود را در مورد بیماری فرزندشان افزایش دهند، بیشتر و بهتر می‌توانند به کودک خود کمک کنند. رژیم غذایی این کودکان هم مهم است. غذاهای شیرین، غذاهای تند، شکلات و کافئین باعث تحریک پذیری این کودکان می‌شوند؛ پس به این کودکان نباید کاکائو، شکلات، قهوه، نسکافه و نوشابه داد. خواب شبانه‌گاهی این کودکان نیز بسیار مهم است؛ این کودکان باید شب‌ها زود به رختخواب بروند. والدین باید بکوشند تا انرژی زیاد این کودکان با بازی و ورزش کردن، مصرف شود. در نهایت باید توجه داشت علاوه بر پیگیری درمان پزشکی، بردباری و صبر و استفاده از ابزارهای تشویقی به جای سرزنش و تنبیه، عامل اساسی در کنترل و بهبود کودک مبتلا به بیش فعالی است. درمان سریع برای ADHD وجود ندارد اما علایم آن قابل کنترل هستند. والدین و آموزگاران باید به نکات زیر توجه داشته باشند .

- در مورد این اختلال اطلاعات بیشتری کسب کنند .
- برنامه تعلیم و تربیتی خاصی را متناسب با نیازهای کودک ایجاد و طرح‌ریزی نمایند .
- ایجاد طرح دارو درمانی ، در صورتی که والدین و پزشک احساس کنند که کودک به دارو درمانی نیاز دارد .

درمان هایی که برای کودکان ADHD به کار می‌رود می‌تواند به چهار گروه تقسیم گردد :

- آموزش والدین
- آموزش آموزگاران
- استفاده از کلاسهای مخصوص
- درمان دارویی و درمان های روان شناختی

آموزش والدین و معلمین بخش مهمی از درمان را تشکیل می‌دهد و شامل دو بخش است ؛

- آموزش برای شناخت بیماری
 - آموزش برای بکارگیری روش های درمانی
- والدین باید این بیماری را به عنوان یک نقص خفیف در مراحل اولیه رشد مغز دانسته و به کودک خود به دید کودکی تنبل ، نافرمان ، شرور و فضول که اگر بخواهد می‌تواند رفتاری طبیعی داشته باشد نگاه نکنند ، بلکه او را کودکی بدانند که تلاش می‌کند با ناتوانی خود که خارج از کنترلش است ، کنار بیاید . والدین باید راههای دیگری برای تشویق ، تقویت اعتماد به نفس و ایجاد احساس موفقیت در کودکان بیابند .

فعالیت ورزشی ، هنری ، فنی ، اجتماعی می‌تواند فرصت هایی برای نمایان کردن توانائی های این کودکان ایجاد نماید . این فعالیت ها بالطبع تشویق بیشتری به دنبال داشته و می‌تواند آثار منفی حاصل از تجربه

های بد قبلی (شکست ها ، طرد شدگی ، تنبیه ها و ...) را بکاهد و جایگزین آن گردد . البته والدین نباید تصور کنند که کودکانشان به دلیل این ناراحتی مسئول اعمال نامطلوب و خلاف خود نیستند ، بلکه کودک می باید اینگونه رفتارها را جبران کند . میگنا دات آی آر، برای اینکه کودکان قوانین را بیاموزند و از آن پیروی نمایند لازم است قوانین را برای آنها واضح تر ، در فواصل کمتر و دفعات بیشتر بیان کنیم و سیستم تشویق و تنبیه قوی تری را با آن همراه نماییم .

برخورد مناسب با کودکان دچار ADHD به زمان ، پشتکار ، کوشش ، مداومت و همکاری و هماهنگی زیادی نیاز دارد و به همین دلیل مربیان و والدین باید همواره روحیه ای با نشاط ، شاداب ، طنزپرداز و شوخ طبع را در خود حفظ نمایند.

این اختلال در بر گیرنده کودکانی است که از دستورها اطاعت نمی کنند ، از لحاظ هیجانی تحریک پذیر و خشن هستند ، پیوسته از یک فعالیت به کار دیگری می پردازند بدون اینکه هیچ یک را به سر انجام برسانند ، تمرکز و توجه در کارها و یا فعالیتها و بازیها در این کودکان پایدار نیست ، اغلب به نظر می رسد که حواسشان جای دیگری است و یا گوش نمی دهند و اینطور به نظر می رسد که آنچه را که گفته شده است نشنیده اند ، اکثر این کودکان بد اخلاق ، ستیزه جو ، نافرمان و پرخاشگر هستند و با کودکان دیگر میانه خوبی ندارند و به طور کلی لجوج ، ریاست طلب و بی انضباط هستند ، رفتارهای غیر قابل پیش بینی انجام می دهند ، مرتب در حرف دیگران می پرند ، اشیا را از دیگران می قاپند و به چیزهایی دست می زنند که اجازه آن را ندارند .

بیش فعالی به حالتی دلالت می کند که در آن کودک به نحوی مفرط و بیش از اندازه فعال و پرجنب و جوش است. تحرک زیاد این کودکان نه تنها خود آنها را بلکه اطرافیان ، همکلاس ها ، اولیای مدرسه را دچار مشکل می کند. از آن جایی که در میان درصد بالایی از معتادین و افرادی که ترک تحصیل کرده اند علایم بیش فعالی در کودکی قابل مشاهده است

از طرفی کودکان بیش فعال در معرض خطر بالایی از اختلال سلوک ، شخصیت ضد اجتماعی و سوء مصرف مواد مخدر قرار دارند لذا آگاهی همگان بویژه والدین و معلمان در این حالات از اهمیت بسزایی برخوردار است. نقص در تمرکز یا اختلال بیش فعالی (ADHD) شرایطی را برای کودک ایجاد می کند که نتواند آرام و بدون حرکت بنشیند، رفتارش را کنترل کرده و توجه خود را به یک موضوع خاص معطوف کند. این کودکان وقتی که بزرگتر می شوند در کارهای گروهی مشکل دارند و در مدرسه نمی توانند یکجا آرام بگیرند به طور مکرر از جای خود بلند می شوند و یا از میز آویزان می شوند. بیش فعالی ممکن است به صورت برقراری ، ناآرامی در جای خود ، دویدن ، جهیدن و بالا و پایین پریدن در موقعیتهای نامربوط ، ناتوانی در ساکت ماندن و یا بیش از حد حرف زدن نیز نمود می یابد .

این کودکان معمولا در نوباوگی علائمی از خود نشان می دهند مانند : خواب کم و گریه زیاد دارند ، به نور و صدا و حرارت و سایر تغییرات محیطی به سرعت به گونه ای غیر عادی پاسخ می دهند ، مرتب در حال جلو و عقب کردن خودشان هستند ، معمولا در آغوش مادر آرام نمی گیرند و جیغ می زنند و لگد می اندازند و

حتی در گرفتن پستان مادر هم مشکل دارند در این نوع اختلال ممکن است بر اثر بالا رفتن سن کودک ، مسئله خود به خود حل شود اما این کودکان اگر به حال خود گذاشته شوند در بزرگسالی رفتارهای ضد اجتماعی از خود نشان می دهند .

اکثر این کودکان از هوش بالا برخوردارند و کارهایی که انجام می دهند غیر مترقبه و ناگهانی است و خطر را احساس نمی کنند .

به طور کلی می توان گفت الگوی پایدار این اختلال کمبود تمرکز و توجه ، بیش فعالی و پرخاشگری است ، البته باید این خصوصیات حداقل به مدت شش ماه در کودک ثابت باشد تا بتوانیم بگوییم که کودک دچار این اختلال شده است .

علل ایجاد این اختلال هنوز به طور قطعی ناشناخته است ، عوامل متعددی از قبیل وراثت ، مشکلات و مسائل در هنگام تولد ، عوامل عصب شناختی ، حساسیت غذایی و متغیرهای محیطی مطرح شده است اما هیچ یک تایید و یا رد نشده اند. پژوهشها حاکی از آن است که پسران بیشتر از دختران به این اختلال مبتلا می شوند .

در درمان این کودکان روشهای رفتار درمانی به همراه رژیم غذایی خاص و داروهای که پزشک برای درمان این اختلال تجویز می کند بهترین نتایج را در کنترل علائم دارد .

والدین چنین کودکانی باید با مراجعه به روانپزشک و یا روانشناس با شکیبایی و ثبات قدم در این مسیر به فرزندشان کمک کنند.

درمان بیش فعالی کودک با غذا

با توجه به تحقیقات انجام شده می توان گفت برای کاهش شیونت کودکان بیش فعال (ADHD) که خیلی پُر جنب و جوش هستند، و به اصطلاح خیلی شلوغ می کنند، مصرف مواد مغذی زیر مفید است:

-اسیدهای چرب ضروری :

تحقیقات بسیاری نشان داده اند که غلظت اسیدهای چرب "امگا-۳" و "امگا-۶" در این افراد به مقدار زیادی پایین تر است و این کودکان، علائم کمبود اسیدهای چرب ضروری مانند تشنگی زیاد را نشان می دهند .

کنجد، تخمه ی کدو تنبل و تخمه ی آفتابگردان منابع خوبی از اسیدهای چرب امگا-۶ و ماهی آزاد و ساردین، از منابع خوب اسیدهای چرب امگا-۳ می باشند .

-ویتامین B6:

ویتامین B6 یک کوفاکتور ضروری برای اغلب مسیرهای متابولیکی اسیدهای آمینه، شامل مسیرهای دکربوکسیلاسیون برای دوپامین، آدرنالین، و سروتونین می باشد. از این طریق، ویتامین های گروه B سبب بهبود رفتار در برخی کودکان مبتلا به ADHD شده است. در برخی کودکان بیش فعال، سطح سروتونین

خون پایین است، در نتیجه دوز بالای ویتامین B6 با افزایش میزان سروتونین خون سبب بهبود علائم می شود .

- آهن :

کمبود آهن، دقت و توجه را به میزان قابل توجهی کاهش داده و به مکمل یاری پاسخ مثبت می دهد. برخی مطالعات نشان داد که با مکمل یاری آهن، ۳۰ درصد بهبود در این کودکان مشاهده شده است .

- منیزیم:

برخی بررسی ها نشان داده اند که کمبود منیزیم اغلب در ADHD دیده می شود و با دریافت منیزیم، بیش فعالی به طور قابل ملاحظه ای کاهش می یابد .

- روی :

چندین مطالعه نشان داده است که این ماده ی معدنی در سرم افراد مبتلا به بیش فعالی کم است که می تواند ناشی از کاهش دریافت یا جذب آن باشد. بر طبق دیگر مطالعات دریافت روی از طریق تغذیه ممکن است در پاسخ این کودکان به دکستروآمفتامین موثر باشد .

غذاهایی که باید از خوردن آن ها اجتناب نمود عبارت اند از :

-شکر و غذاهای حاوی آن مانند: بیسکویت، کیک، شیرینی، شکلات و نوشابه های شیرین .

اگرچه اغلب شکر به عنوان علتی برای بیش فعالی ذکر می شود، اما مطالعات کنترل شده، تاثیرات منفی آن را بر روی رفتار اثبات ننموده اند. گرچه شواهد اندکی موید تاثیر شکر بر روی رفتار است، اما باید فواید کاهش مصرف شکر را مد نظر داشت .

غلات صبحانه، نان جو، برنج، ماکارونی و سیب زمینی از مواد غذایی نشاسته ای هستند که عوارض جانبی ندارند .

-بادام، سیب، زردآلو، کشمش، هلو، آلو، پرتقال، توت، گوجه فرنگی و خیار (حاوی سالیسیلات های طبیعی) .

-رنگ ها مانند تارترازین (نوعی رنگ غذایی به رنگ نارنجی) که در غذاهای آماده بسته بندی شده، آدامس، شکلات، آب لیمو، سس ها، کمپوت ها، کنسرو نخودفرنگی، نوشابه های گازدار وجود دارد .

-اسید بنزوئیک (نوعی نگهدارنده مواد غذایی)، در مرباها، پوره میوه ها، آب میوه ها، ترشی ها و سس های سالاد استفاده می شود .

-نوشابه های گازدار که به دلیل محتوای بالای فسفر آن ها و برهم زدن تعادل کلسیم و فسفر بدن می توانند منجر به بیش فعالی شوند .

-قهوه، چای، کولا و سایر نوشیدنی های حاوی کافئین می توانند علائم بیماری را تشدید نمایند.

گنجاندن مواد غذایی حاوی اسید چرب ضروری امگا-۳ مانند ماهی، کپسول روغن ماهی، تخم مرغ و آجیل خام در برنامه غذایی کودکان بیش فعال در کنترل علائم بیماری آنها موثر است.

راهنمایی‌هایی موثر برای والدین

- وقتی که فرزندتان کارش را خوب انجام می‌دهد به اول پاداش دهید. در فرزند خود توانایی ایجاد کنید و نیز با او در مورد استعدادهایش صحبت کنید و او را به بکارگیری توانایی‌هایش تشویق و ترغیب کنید.
- با فرزند خود کاملاً واضح و روشن صحبت کنید. برای این کار با پشتکار، مصر و مثبت باشید و خواسته‌های خود را کاملاً برای فرزند خود روشن سازید. به فرزند خود بگویید چه کارهایی را باید انجام دهد نه این که فقط، آنچه را نباید انجام دهد به او گوشزد کنید.
- شیوه‌هایی را برای کنترل رفتار فرزند خود یاد بگیرید این برنامه‌ها عبارتند از: ایجاد جدول برای فعالیت‌های فرزندتان، داشتن برنامه برای پاداش، نادیده گرفتن رفتارهای نامطلوب، پیامدهای عادی و غیر طبیعی نتایج و پیامدهای منطقی.
- با مدرسه فرزندتان تماس داشته باشید و برنامه تعلیم و تربیت خاص نیازهای فرزندتان را برای او تنظیم کنید. هر دوی شما (والدین و معلم) بایستی نمونه‌ای از این برنامه را داشته باشید.
- با معلم در تماس باشید و به او بگویید فرزند شما در خانه چه عملکردی دارد و از او بپرسید که در مدرسه چه می‌کند و آنها را حمایت کنید.

راهنمایی‌هایی موثر برای آموزگاران

- باید بدانید که چه موارد خاصی برای دانش‌آموزان دشوار هستند. برای مثال ممکن است که دانش‌آموز ADHD در شروع یک کار دچار مشکل باشد در حالی که دانش‌آموزان دیگر در پایان دادن به یک عمل و شروع عمل بعدی شکل داشته باشند. بنابراین هر یک از این دانش‌آموزان نیاز به کمک‌های متفاوتی دارند.
- به دانش‌آموزان نشان دهید چگونه از کتاب تکلیف و برنامه‌های روزانه استفاده کنند. همچنین مهارت‌ها و روش‌های یادگیری را به آنها آموزش دهید و آنها را به شکل منظم تقویت (پاداش) کنید.
- به دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی‌شان کمک کنید. (برای مثال) به آنها اجازه دهید تا کاری را ایستاده پای تخته سیاه انجام دهند). در بین برنامه‌ها به آنها استراحت دهید.
- با والدین و دانش‌آموزان هر دو با هم برای نوآوری و اجرای یک برنامه تعلیم و تربیتی متناسب بمنظور نیل به نیازهای دانش‌آموزان به فعالیت و همکاری بپردازید.
- انتظارات بالا از دانش‌آموزان داشته باشید اما سعی کنید راه‌های جدیدی را برای انجام کارها امتحان کنید
- صبور باشید و شانس دانش‌آموزان را برای کسب موفقیت بالا ببرید. برطبق چهارمین نشر راهنمای تشخیصی و اماری اختلالات روانی انجمن روانپزشکی آمریکا در سال ۱۹۹۴ اختلال نقص توجه/ بیش‌فعالی، مجموعه علایمی است با محدودیت میدان توجه که با سطح رشد فرد ناهماهنگ است و به ضعف تمرکز، رفتار ناگهانی و بیش‌فعالی منجر می‌شود. به عبارت دیگر مشخصه اصلی این اختلال، وجود الگوی پایدار فقدان توجه و یا بیش‌فعالی تکانشگری است که در مقایسه با افرادی که در همان سطح از رشد قرار دارند،

شدیدتر است

شیوع بیش فعالی

از هر ۱۰۰ کودک ۵ کودک می‌توانند مبتلا به ADHA باشند. پسران ۳ برابر بیش از دختران در معرض ابتلا قرار دارند. اغلب این مشکلات قبل از ۷ سالگی آغاز می‌شوند و ممکن است والدین تا وقتی که فرزندشان بزرگتر نشده متوجه مشکل او نگردند.

پزشکان نمی‌دانند که چه چیزی باعث بروز ADHD می‌گردد ولی مطالعات بر روی مغز انسان‌ها را به فهم علل اجتماعی ADHD نزدیکتر کرده است. پزشکان معتقدند افراد مبتلا به ADHD فاقد میزان کافی از مواد شیمیایی خاص به نام میانجی‌های عصبی در مغز هستند. این مواد شیمیایی به مغز در کنترل کردن رفتار کمک می‌کند. والدین و آموزگاران باعث ایجاد ADHD در کودک نمی‌شوند، بلکه آنها می‌توانند در فعالیت‌های کودک به وی کمک کنند.

علائم اختلال،

دست کم باید در دو موقعیت (نظیر مدرسه، خانه و محیط کار) بروز یابد و در عملکرد اجتماعی و تحصیلی فرد اشکال ایجاد کند. کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه/ بیش فعالی، غالباً از خود تحریک پذیری انفجارگونه ای نشان می‌دهند. ایشان از نظر هیجانی بی ثبات اند و خلق و خو و عملکرد ایشان متغیر و غیر منتظره است.

مهار گسیختگی و حالت تکانشی این کودکان، در آنها رفتارهای ضد اجتماعی را دامن می‌زند و نیز در برخی از آنها اشکال در توجه و تمرکز منجر به اختلالاتی در یادگیری ایشان می‌شود. این کودکان غالباً به دلیل ناکامی‌ها و عدم موفقیت در مدرسه و در ارتباط با همسالان و خانواده خود به مشکلات عاطفی دچارند.

عدم آگاهی والدین و مربیان باعث شده است که حتی علی‌رغم برخورداری از هوشبهر طبیعی، گاه بر فرستادن این کودکان به مدارس استثنائی اصرار ورزند.

از لحاظ سبب شناسی، به نظر می‌رسد این اختلال، برآیند تاثیر متقابل چند عامل آسیب‌زا باشد.

عوامل آسیب زای چندی که در این خصوص مطرح شده اند عبارتند از :

- 1-عوامل نوروبیولوژیک , آسیب مغزی , درنگ تکاملی , نقص کار در دستگاه عصبی .
- 2-رژیم غذایی .
- 3-متغیر های مربوط به محیط زیست نظیر میزان سرب در هوا .
- 4-عوامل روانی - اجتماعی نظیر محرومیت هیجانی به مدت طولانی , حوادث استرس آمیز و اختلال در روابط خانوادگی .
- 3- تا ۵ درصد کودکان , مبتلا به ADHD هستند که در این میان پسرها سه برابر بیشتر از دخترها مبتلا می شوند .

برای ارزیابی اینکه آیا فردی اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی دارد یا خیر؟

متخصصان به چندین سوال اساسی توجه می کنند :

ایا این رفتارها فراوان هستند؟

ایا طولانی مدت هستند؟

اگر اینطور است ایا آنها بیش از دیگر همسالانشان ان را انجام می دهند؟

ایا این مشکلات آنها مداوم است یا در پاسخ به یک موقعیت خاص ایجاد می شود؟

ایا این رفتارها در چندین جلسه اتفاق می افتد یا اینکه در یک مکان ویژه مثل زمین ورزش یا اداره اتفاق می افتد؟

الگوی رفتاری شخص با یک سری معیارها و ویژگی های اختلال مقایسه می شود که این معیارها در کتاب مرجع DMS وجود دارند.

براساس DMS علائم عدم توجه عبارت اند از :

توسط نور و صداهای نامربوط حواسشان به اسانی پرت می شود .

نقص در توجه داشتن به جزئیات و انجام اشتباهات مکرر بدون دقت کافی .

به ندرت قادرند به طور کامل و با دقت آموزش ها را دنبال کنند .

فراموش کردن و گم کردن چیزهایی مثل اسباب بازی , مداد, کتاب و وسایل مورد نیاز.

عوامل پنهان در تشدید بیش فعالی

از نگاه بعضی از والدین دیدن کودکی آراسته و زیبا که در حال بازی است و در همان حین اشعار کودکانه خود را می خواند یا اتومبیل های کوچک و رنگارنگش را در ردیفی منظم به جلو هدایت می کند، رویایی بیش نبوده و کاملاً تصنعی است.

به نظر آنان عصر کودکان طلایی به سر رسیده و زمان استیلای کودکان بیش فعال آغاز شده است. برخورد چنین والدینی با کودکان بیش فعال خود پیش از آن که ناشی از آگاهی‌های علمی باشد برگرفته از تجارب غیر حرفه‌ای و گاهی توأم با باورهای غلط است. از این رو قصد نگارنده از نگارش و ترجمه چنین مقاله‌ای کاستن از ناتوانی خانواده در برخورد با این کودکان و افزایش توجه آنان به درمان‌های مکمل است. درمان‌هایی که متأسفانه به دلیل ناشناخته بودن همواره مورد غفلت قرار گرفته و جایگاه خاص و واقعی خود را باز نیافته‌اند.

به نظر روانشناسان بیش فعال کودکی است با ویژگی‌های رفتاری خاص و متمایز. اما این به معنای ایجاد یک چارچوب سنی مشخص نیست. برخی از روانشناسان علائم بیش فعالی را در بزرگسالان نیز تعقیب کرده‌اند و سعی کرده‌اند تا سیر تکامل آن را در گروه‌های سنی مختلف نیز باز شناسند.

به نظر آنان بزرگسالان نیز می‌توانند تجارب کودکان بیش فعال را درک کنند. تجاربی همچون تصمیم‌گیری‌های آنی، عبارات غیرمنطقی، انجام رفتارهای کلیشه‌ای نمونه‌ای مشابه از احساسات کودکان بیش فعال است که می‌توان بروز آن را در بزرگسالان نیز مشاهده کرد. در ضمن برخی از افراد الکلیک و بیماران مبتلا به مانیک نیز به نوعی تجارب حسی و ادراکی کودکان بیش فعال را دارا هستند. البته هدف از طرح نظرات فعلی صرفاً آشناسازی والدین گرامی با احساسات یک کودک بیش فعال است، نه ایجاد یک نگرانی مضاعف در فضای خانواده

کودکان بیش فعال و کودکان تیزهوش

با آغاز فصل مدرسه، معلمین و اولیا در رفتار کودکانی که تازه به مدرسه رفته و سالهای اول دبستان را می‌گذرانند، متوجه مسائلی میشوند که گاهی آنها را به حواس پرتی، شیطنت، عدم علاقه به درس و بازیگوشی نسبت میدهند.

درحالی که چنین رفتارهایی ممکن است به سادگی از "تیزهوشی" این کودک سرچشمه گرفته باشد.

تدوین طرح برای عمل

البته من در چند جلسه ای که به مدرسه می رفتم مجبور بودیم دو تا دو تا به کلاس وارد بشیم که این برای من و دوستم و همچنین برای دانش آموزان اتفاق خوبی نبودش اما مجبور بودیم دو نفری به کلاس وارد بشیم و در زنگ تفریح که به اتاق معاونت می رفتیم آقای معاون که در کاررزی قبلی مرا خوب می شناختند با من به گرمی حرف می زدند و هر موقع که معلم های دیگر کلاس که نیامده بودند به من می گفت آقای حاجوی کلاس دوم معلم نداره و برو کلاس تدریس بکن و منم در کلاس دوم رفتم فارسی خوانداری تدریس کردم و بچه ها از تدریس معلم جوان و تازه شون استقبال کردند که این برای من خوب بود .

مشخصات کلی	نام کتاب : فارسی خوانداری موضوع درس : پرچم طراح : فرهاد حاجوی پایه دوم دبستان شماره درس : ۶ مدت جلسه : ۴۵ دقیقه مدرسه : آیت الله کاشانی
هدف کلی درس	آشنایی دانش آموزان با پرچم و موارد استفاده از آن
رئوس مطالب (عناوین فرعی)	۱- اهمیت پرچم ۲- رنگ های پرچم ۳- موارد استفاده و کاربرد پرچم ۴- پرچم سایر کشور ها ۵- استقلال کشور .
اهداف جزئی (عناوین فرعی)	۱- با رنگ های مختلف پرچم آشنا بشود . ۲- با پرچم بعضی از کشور ها آشنا شود . ۳- با موارد استفاده از پرچم را آشنا بشود ۴- بتواند با کاغذ رنگی پرچم کشورش را بسازد. ۵- به جایگاه هر کدام از رنگهای پرچم پی ببرد ۶- تقویت روخوانی و روانی خوانی
اهداف رفتاری (اجرائی)	۱- موارد استفاده از پرچم را بیان می کند ۲- درباره اهمیت پرچم با یکدیگر گفتگو می کنند . ۳- رنگ خای پرچم و نشانه ها و نماد آن را توضیح می دهد . ۴- با پرچم سایر کشور ها آشنا می شود . ۵- با کاغذ رنگی پرچم کشورش را می سازد . ۶- پرچم را نشانه ی استقلال کشورش را می داند .
روش تدریس	۱- بحث گروهی ۲- پرسش و پاسخ ۳- سخنرانی
رسانه های آموزشی	۱- کتاب درسی ۲- پرچم ایران ۳- پروژکتور

<p>۱-سلام واحوال پرسى ۲-حضور وغياب دانش آموزان ۳-بررسى علل غيبت دانش آموزان ۴بررسى تكاليف دان آموزان</p>	<p>فعاليت هاى قبل از شروع درس</p>
<p>دانش آموزان قبل از درس جديد مى توانند :</p> <p>۱-پرسش ار رنگ هاى پرچم ايران . ۲-ارزشيابى از درس قبل</p>	<p>تعيين رفتار ورودى</p>
<p>بصورت شفاهى و تصادفى از ۴ نفر دانش آموزان سوالتى را مى پرسيم .</p> <p>۱-اهميت پرچم را بيان كند . ۲-پرچم چه رنگهاى دارد و هر کدام نشانه ي چيست ؟</p>	<p>ارزشيابى تشخيصى</p>
<p>براى رغبت و ايجاد انگيزه دانش آموزان نمونه اى از پرچم كشور ايران را به كلاس آوردم</p>	<p>آماده سازى (ايجاد انگيزه) (۵)</p>
<p>شروع رسمى درس را با آوردن پرچم آغاز كردم و هدف كلى اين درس كه همان آشنا شدن با پرچم ايران و اهميت آن است با ايجاد انگيزه در شاگردان شروع كردم ۱-پرچم را توضيح دادم ۲- درباره رنگ هاى موجود در پرچم توضيح مى دهم و مى گويم كه رنگهاى تشكيل دهنده اين پرچم نشانه ي چيست مانند اينكه پرچم نشانه ي آزادى يك كشور است و ر كشور هم براى خودش پرچم مخصوص خود را دارد و پرچم ها با هم فرق مى مى كنند ۳-در ادامه درباره رنگ هاى موجود در خوب توضيح ميدهم و مى گويم كه رنگهاى تشكيل دهنده پرچم ايران نشانه ي اين است كه رنگ سبز نشانه ي سرسبزي - رنگ سفيد نشانه اى صلح و دوستى - رنگ سرخ نشانه اى دفاع از ميهن و آزادى است ۴-و نشانه وسط پرچم همان الله كه به شكل گل لاله است نشانه خون شهيدان است ۵-و در ادامه مباحث با دانش آموزان و ساير اعضاى گروه خود بحث و ابدال نظر كرده و به پرچم ايران نگاه دوباره اى انداختند كه اين نشان ميدهد كه فراگيران به ماهيت پرچم كشور خود پى بردند ۶-و در آخر تدريس پرسش هاى از درس آماده كرده بودم كه از دانش آموزان به عمل در آوردم .</p>	<p>ارائه درس (۱۵)</p>

فعالیت های دانش آموزان	مطالب گفته شده را مرور کرده و اشکالات احتمالی را بر طرف کرده .	جمع بندی
نظر دادن و گوش دادن به درس		نتیجه گیری (۵)
پاسخ گویی به سوالات مطرح شده بصورت ضفاهی و تصادفی	۱-هر کدام از رنگ های پرچم نشانه چیست ؟ ۲-پرچم یک کشور نشانه چیست ؟ پرچم ایران چه رنگهایی دارد.؟	ارزشیابی پایانی (۵) دقیق
انجام تکالیف و تمارین	خلاصه ی درس را حداقل در یک صفحه برای جلسه آینده به کلاس بیاورد . از بچه ها می خواهیم برای جلسه ی آینده پرچم ایران را بسازند و به کلاس بیاورند و تکالیف مربوطه در کتاب را بنویسند	فعالیت های تکمیلی (۲)

مراحل تدریس: مراحل تدریس :

شروع رسمی درس را با آوردن پرچم آغاز کردم و هدف کلی این درس که همان آشنا شدن با پرچم ایران و اهمیت آن است با ایجاد انگیزه در شاگردان شروع کردم ۱- پرچم را توضیح دادم ۲- درباره رنگ های موجود در پرچم توضیح می دهم و می گویم که رنگهایی تشکیل دهنده این پرچم نشانه ی چیست مانند اینکه پرچم نشانه ی آزادی یک کشور است و کشور هم برای خودش پرچم مخصوص خود را دارد و پرچم ها با هم فرق می کنند. ۳- در ادامه درباره رنگ های موجود در خوب توضیح میدهم و می گویم که رنگهایی تشکیل دهنده پرچم ایران نشانه ی این است که رنگ سبز نشانه ی سرسبزی -رنگ سفید نشانه ای صلح و دوستی - رنگ سرخ نشانه ای دفاع از میهن و آزادی است ۴- و نشانه وسط پرچم همان الله که به شکل گل لاله است نشانه خون شهیدان است ۵- و در ادامه مباحث با دانش آموزان و سایر اعضای گروه خود بحث و ابدال نظر کرده و به پرچم ایران نگاه دوباره ای انداختند که این نشان میدهد که فراگیران به ماهیت پرچم کشور خود پی بردند ۶- و در آخر تدریس پرسش های از درس آماده کرده بودم که از دانش آموزان به عمل در آوردم .

واکاوی وارد دستیابی طرح

پس از دانش آموزان درباره درس سوال نمودم که در حد خوب جواب دادند لازم به ذکر است که زمان کلاس ۴۵ دقیقه ای می باشد که من چند دقیق را دقیقه اختصاص به وقت آزاد گذاشتم .

فعالیت های تکمیلی خارج از تدریس :

از بچه ها خواستم خلاصه ی درس را حداقل در یک صفحه برای جلسه آینده به کلاس بیاورد .
از بچه ها می خواهیم برای جلسه ی آینده پرچم ایران را بسازند و به کلاس بیاورند و تکالیف مربوطه در کتاب را بنویسند

جلسات توجیهی :

طی هماهنگی های قبلی استاد همتی و نماینده قرار شد در روز دوشنبه دو جلسه توجیهی با نحوه و روش کار در کارورزی (۳) و همچنین نحوه نوشتن گزارش کارورزی همگی ما را آشنا کنند در طول جلسه توجیهی آقای دکتر همتی و آقای عباس زاده در طول جلسه ما را راهنمایی می کردند

کنش پژوهی ۲

تصویر از خود (رزومه)

اینجانب آقای فرهاد حاجوی در سال ۱۳۷۰ در شهرستان هشتروند در خانواده مذهبی (متدین) به دنیا آمدم دوران ابتدایی را در مدرسه شهید باهنر با آن همه مشکلاتی که در رفت و آمد و سردی آب و هوا هشتروند داشت با موفقیت سپری کردم.

دوران راهنمایی در همان مدرسه شهید باهنر در شهر هشتروند مشغول به تحصیل شدم در دوران راهنمایی مانند دوران ابتدایی مشکلات خاصی را نداشتم چون خانه مان را عوض کرده بودیم و از اینکه در رفت و آمد در مسیر مدرسه نداشتم خیلی خوشحال بودم دوران راهنمایی را با بالا ترین نمره ها در درس ها گرفته بودم در کنار درس خواندن به ورزش مورد علاقم مثل ژیمناستیک و تکواندو می رفتم و البته ژیمناستیک برام خوب نبود چون وقتی که بزرگ شدم قدم کوتاه شد دیگه بلند تر نشد و من از این حیث ناراحت بودم اما ورزش رو تا پیش دانشگاهی ادامه دادم

دوران متوسطه را در دبیرستان الله خامنه ای شروع به تحصیل نمودم در کنار تحصیل به ورزش یاد می پرداختم البته از درسام غفلت نمی شدم در اول دبیرستان با بسیج آشنا شدم و در کنار دوستانم محمد رضا بسیجی جان بر کف هر هفته چهارشنبه ها در برنامه های فرهنگی و مذهبی شرکت می کردم و با فعالیت هایم در بسیج به من مقام داده بودند با این حال دوران دبیرستان را بهترین روزا برای من بود در کنار ورزش و بسیج دوستان خوبی پیدا کرده بودم و بهترین روزا را سپهری می کردم و در کار پدر کمک می کردم و با این حال به آینده خود امید وار بودم.

تصویری از معلم بودن خود :

این بخش مربوط به انتظارات است که می توان این را اهداف دانشجو نامید : معلم بودن را شغلی بسیار مهم و مسئولیت پذیری است البته من جایگاه معلمی (تعلیم و تربیت) را از مردی در زمان پیامبر دیدم که امام حسین علیه السلام که تازه به سن ۵ سال رسیده بود که یک مردی از پیامبر اجازه خواست سوره توحید را به فرزند کوچک تان یاد بدم ایشان در چند دقیق ای سوره توحید را به ایشام یاد دادند و پیامبر با دیدن این حرکت دستور داد که زبان این مرد را پر از طلا و جواهر بکنید چون به فرزندم تعلیم داده است و من با شنیدن این قضیه به شغل معلمی (تعلیم و تربیت) بیشتر علاقه مند شدم و با بزرگ شدنم این علاقه بیشتر شد البته جایگاه معلمی آنقدر بالاست که خداوند با آن همه عظمتش معلم است و این بر همه پوشیده نیست معلم باید بر تمام روش های تدریس آگاه باشد تا در کارم موفق باشد و من این روش ها را در از اساتید و استادان خود آموختم و برای من این مایه مباهات می باشد

و از لحاظ روانشناسی حیطة ی شناختی و انگیزشی معلم باید بسیار بالا باشد من نیز به عنوان جزئی کوچک از دستگاه آموزش و پرورش می باشم که در پست شیرین معلمی خدمت می کنم از خودم انتظار دارم که با مطالعه زیاد موضوع های مربوط به روانشناسی و آموزشی فنون نوین تدریس را یاد بگیرم و در کلاس بتوانم ارائه بهتری داشته باشم .

معلمی در کار خود موفق است که دانش و بینش لازم را داشته باشد و من نیز با تکیه بر این موضوع سعی در افزایش بار علمی خود هستم تا در کلاس مغلوب فراگیران نباشم و در کلاس درس سعی نمی کنم که شیوه یکنواخت داشته باشم چون این امر موجب کنج فهمی دانش آموزان می شود سعی می کنم روابط بالایی با آنان بر قرار کنم تا آنان در کلاس درس احساس امنیت کنند و ترس و دلهره ای از مطالب درس نداشته باشند

و در آخر امیدوارم با توجه به عنایت الهی و زیر سایه استادان بزرگ وارم بار و دانش علمی خود را افزایش بدهم تا عضوی مفید برای پست شریف معلمی داشته باشم به امید آن روز که چندان دور نیست .

شیوه تدریس خود :

در هر یک از درس ها نمی توان یک شیوه ی خاصی را به کار برد چون جواب نمی دهد و معلمی در کار خود موفق است که بر تمام این روش های تدریس آگاه بوده و با طرح درس روزانه به مدرسه برود تا موفق باشد و هر درسی رو باید و من نیز در طول جلسات کارروزی در کنار معلم راهنما سعی کردم این اصل را رعایت کنم

بحث دیگری که من در کلاس بیشتر توجه نمایم شیوه ای مشارکتی می باشد که فراگیران را در جریان موضوع درس بحث می نماید .

تحلیل موقعیت :

من در کلاس چهارم ابتدایی به کلاس می رفتم که این کلاس ۳۵ نفر دانش آموز دارد که در کنار معلم راهنما تدریس می کنم مدرسه که من به کلاس کارروزی می روم مدرسه آیت الله کاشانی هست که در محله شش گلان مسقر است که این مدرسه در دو شیفت می باشد که اطلاعات کامل این مدرسه را در کارروزی (۱) توضیح دادم که این مدرسه در دو شیفت پسرانه است

طرح مسئله و ارائه راه حل آن :

علل گرایش دانش آموزان به تقلب

تقلب از نظر معنای لغوی

معنای تقلب چیست؟ تا به حال از خودتان پرسیده‌اید! در معنای لغوی تقلب می‌خوانیم: وارد شدن در کاری به نفع خود و به ضرر دیگری، حقه زدن و دغل کاری کردن. از کنار تقلب؛ حتی از کنار کلمه‌اش ساده نگذرید وقتی معنایی به این وحشتناکی دارد: حقه زدن، دغل کاری کردن! شاید به نظرتان تقلب کردن دانش‌آموزان یک عمل ساده و حتی عادی بیاید که رزوی شما هم انجام داده‌اید اما همین خطاهای کوچکی که اتفاق می‌افتادند کم‌کم بزرگ می‌شوند؛ بزرگ‌تر می‌شوند و عدم توجه به آنها تبدیل می‌شود به تهدیدی برای جامعه و ترویج فرهنگ تقلب و دروغ و از دیگران سوءاستفاده کردن، تقلب در مدرسه؛ تقلب در رعایت نوبت صف اتوبوس، تقلب در انتقال حقیقت و ساده بگوییم تقلب یعنی دروغی که نباید ساده از کنار آن گذشت. نمره دروغین، مثل حرف دروغ است مثل عملکرد دروغ است که اگر حل نشود، درون ما و فرزندان و دانش‌آموزانمان نهادینه می‌شود.

علل تقلب دانش آموزان

در ادامه اصلی‌ترین دلایلی را که موجب می‌شود بچه‌ها به سمت تقلب کردن بروند با هم مرور می‌کنیم؛ شاید با این روش کار شما هم آسان‌تر شود

۱- انتظار بیش از حد اولیا و مربیان: هیچ‌کس مخالف نمره خوب و بالا نیست اما این نمره به چه قیمتی و از چه راهی به دست آمده است؟ وقتی والدین و اولیای مدرسه بدون هیچ‌گونه توجهی به توانایی دانش‌آموزان از همه آنها نمره 20، 19، 18 می‌خواهند دانش‌آموزان هم تنها تمام تلاش خود را می‌گذارند تا این نمره‌ها را بگیرند؛ در این میان همان‌طور که عده‌ای روش بیشتر درس خواندن را انتخاب می‌کنند عده‌ای دیگر هم دست به دامن تقلب می‌شوند تا نمره خوب و البته غیرحقیقی بگیرند. به هر حال همه ما می‌خواهیم برنده میدان باشیم یا حداقل در صف اول افرادی باشیم که مورد تشویق دیگران قرار می‌گیرند

۲- بد درس خواندن یا ضعف حافظه دانش‌آموزان: اما عده‌ای دیگر از دانش‌آموزان اتفاقاً جزو کسانی هستند که زیاد درس می‌خوانند اما چون روش مناسبی را برای درس خواندن انتخاب نکرده‌اند و تنها حفظ کرده‌اند اضطراب بیش از حد دارند و در زمان امتحان دچار فراموشی می‌شوند. این گروه چون نمی‌خواهند زحمتشان به هدر برود از راه تقلب می‌روند تا به خانه موفقیت برسند. البته گاهی تنها با نیم‌نگاهی به ورقه بغل دستی بقیه جواب را به یاد می‌آورند اما اگر بغل دستی هم دچار فراموشی باشد آن وقت چه راه‌حلی را انتخاب می‌کنند؟ نوشتن روی نیمکت و در و دیوار کلاس؛ نوشتن روی دستمال کاغذی و گاه لباس و استفاده از روش‌های دیگری که خودتان بهتر می‌دانید

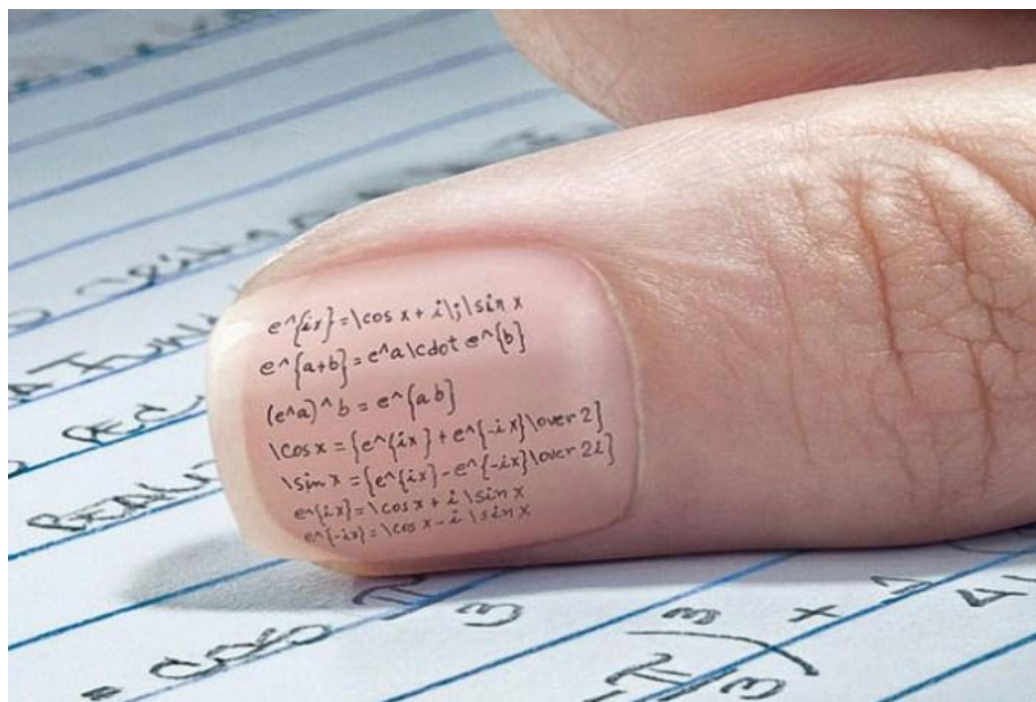
۳- درس می‌خوانند به اندازه و خوب نمی‌خوانند و همین تنبلی باعث می‌شود تا وپروس تقلب را درونشان بیدار کنند و به دنبال جواب سوال روی برگه دیگران و در و دیوار و تاب زیر میز بگردند.

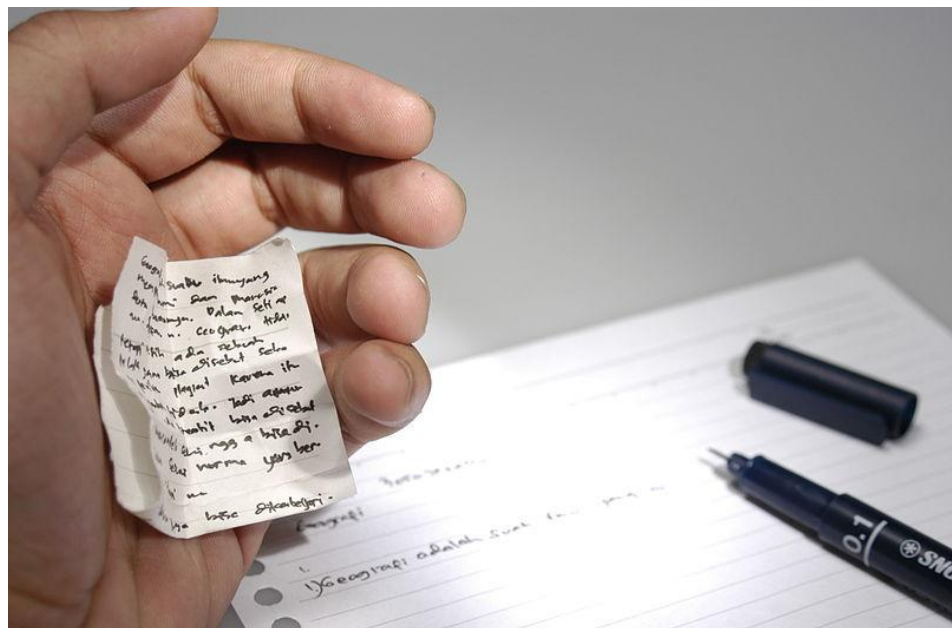

۴- شریک تقلب و تخلیه هیجان: شاید برایتان جالب باشد اما گروه دیگری از دانش‌آموزان نه گرفتار انتظار بیش از حد والدین هستند نه فراموشی دست و پای اطلاعاتشان را می‌گیرد و نه در درس خواندن تنبلی می‌کند. این دانش‌آموزان می‌خواهند شریک دیگران در تقلب کردن باشند و هیجان این کار آنها را به میدان تقلب کردن و تقلب رساندن می‌کشاند. گفته می‌شود دانش‌آموزان بیش‌فعال و آنهایی که میل به هنجارشکنی دارند در این گروه قرار می‌گیرند

۵- شجاعت در تقلب: از چند گروه قبلی که بگذریم می‌رسیم به گروهی که نه احتیاجی به تقلب کردن دارند و نه میلی به تقلب کردن حتی از این عمل بیزارند و می‌ترسند اما جوی که در کلاس وجود دارد باعث می‌شود تا او هم تقلب برساند؛ روش جدید تقلب کشف کند و تقلب کند تا مورد تمسخر دیگران نباشد و به ترسو بودن متهم نشود.

عکس نمونه های از تقلب دانش آموزان

ریشه های تقلب

۱- نیاز به جلب توجه و خودنمایی

۲- ضعف درسی

۳- فراموشی

۴- ترس از والدین و اولیای مدارس

۵- رواج تقلب و عادی جلوه دادن آن در مدرسه

۶- اهمیت بیش از حد به نمره

۷- تنبلی و انتخاب راه ساده برای رسیدن به هدف

۸- علاقه به هنجار شکنی برای خالی کردن هیجان روحی

معالجه تقلب

همان طور که شاید خیلی از ما تا به حال به معنای تقلب و تاثیر آن روی زندگی مان دقت نکرده ایم بچه ها و دانش آموزان هم معنای تقلب را نمی دانند و این اولین و مهم ترین و کاربردی ترین راه برای جلوگیری از تقلب است .

روان شناسان توصیه می کنند اگر متوجه شدید دانش آموز یا فرزندتان مدام در حال تقلب کردن است به جای اینکه اول از همه شروع به مواخذه کردن او کنید، اول معنای تقلب را برای او توضیح دهید.

فکر می کنید چند درصد از بچه ها در طول دوران تحصیل خود تقلب می کنند؟ بر اساس آمار و نظرسنجی که چندی پیش انجام گرفته بیش از ۸۰ درصد دانش آموزان تقلب می کنند. در راس دلایلی هم که برای تقلبشان می آورند فشار از طرف خانواده و مدرسه برای نمره خوب است.

اگر دانش آموز یا فرزند شما به گونه ای تربیت شده باشد که نسبت به این مفاهیم - دروغگویی، دزدی - احساس بدی داشته باشد وقتی متوجه شود این نوع عملکردش هم به نوعی دروغگویی یا دزدی و فلان به حساب می آید: نیروی کنترل درونی اش خودبه خود جلوی عملکرد نادرستش را می گیرد پس اگر بخواهیم کوجه تقلب را برای همیشه تبدیل به بن بست کنیم باید :

۱- تعریف درستی از نمره برای دانش آموز ارایه کنیم .

۲- از هر دانش آموزی به اندازه ظرفیت خودش انتظار داشته باشیم .

۳- به آنها بیاموزیم به جای حفظ کردن مطالب آنها را به صورت عمقی درک کنند .

۴- تقلب را در چهره واقعی خودش به آنها نشان بدهیم .

۵- اگر میل به هنجار شکنی را در آنها می بینید حتما آنها را به مشاور و روان شناس معرفی کنید .

۶- و بعد از همه اینها اولیای مدرسه به هیچوجه نباید فضایی را فراهم کنند که امکان تقلب را به وجود بیاورد .

۷- واقعی و نمره‌های تقلبی بچه‌ها را به این سمت ببرید که نمره هرچه واقعی‌تر باشد ارزشمندتر است .

تدوین طرح برای عمل

مشخصات کلی	نام کتاب: هدیه های آسمانی موضوع درس : سخنی که سه بار تکرار شد پایه : چهارم ابتدایی شماره درس : ۵ مدت جلسه ۴۵ (دقیقه) طراح : فرهاد حاجوی
هدف کلی درس	آشنایی دانش آموزان با وظایف یک مسلمان در برابر همسایه ها .
رئوس مطالب	۱- تکرار سخن ۲- وظایف همسایه ۳- حقوق شهروندی
اهداف جزئی	دانش آموزان پس از پایان درس بتوانند : ۱- وظایف یک مسلمان نسبت به همسایه را نام ببرد . ۲ - با حقوق شهروندی آشنا شود . ۳- به حقوق همسایه ی خود احترام بگذارد . ۴- تمایل به ادای وظیفه در قبال همسایه را داشته باشد .
اهداف رفتاری	انتظار می رود دانش آموزان پس از پایان درس : ۱- وظایف یک مسلمان نسبت به همسایه را توضیح دهد . ۲- حقوق شهروندی را بیان کند . ۳- به حقوق همسایه ی خود احترام می گذارد . ۴- تمایل به ادای وظیفه در قبال همسایه را انجام می دهد .
روش تدریس	۱- سخنرانی ۲- پرسش و پاسخ ۳- بحث گروهی
رسانه های آموزشی	کتاب درسی - چند نفر از دانش آموزان وایت برد - پروژکتور
فعالیت های قبل از شروع	۱- سلام واحوال پرسى ۲- حضور وغياب دانش آموزان ۳-بررسی علل غيبت دانش آموزان ۴بررسی تکالیف دان آموزان

<p>۱-سخنرانی ۲-پرسش و پاسخ ۳- بحث گروهی</p>	<p>روش تدریس</p>
<p>دانش آموزان قبل از درس جدید می توانند :</p> <p>۱-حقوق همسایه را نام ببرد ۲- ارزشیابی از درس قبل</p>	<p>تعیین رفتار ورودی</p>
<p>بصورت شفاهی و تصادفی از ۴ نفر دانش آموزان سوالتی را می پرسیم .</p> <p>چند مورد از حقوق همسایه را نام ببرند. ؟</p> <p>چند مورد از عوامل اذیت و آزار همسایه را نام ببرند. ؟</p>	<p>ارزشیابی تشخیصی</p>
<p>با هماهنگی مدیریکی از همسایه نزدیک مدرسه را که دانش آموزان ایشان را می شناختند به کلاس دعوت کردم تا در مورد وظایف همسایگی برای دانش آموزان مطالبی را بگوید .</p>	<p>ایجاد انگیزه آماده سازی</p>
<p>شروع رسمی تدریس را با هماهنگی که با مدیر انجام داده بودم مبنی بر اینکه از یکی از همسایه های نزدیک محل مدرسه را به کلاس دعوت کنم و من از ایشان به عنوان ایجاد انگیزه استفاده کردم و از آقای همسایه خواستم که برای این دانش آموزان توضیح بدین که</p> <p>۱-چه عواملی باعث می شوند حقوق همسایه به زیر پا گذاشته شوند ۲-چند مورد از حقوق همسایه را نام ببرند ۳-وظایف یک مسلمان نسبت به همسایه را توضیح بدند و بعد از اینکه آقای همسایه به سوالاتم خوب جواب دادند از ایشان خیلی تشکر کردم هم از بابت قبول دعوت از سوی مدرسه و هم پاسخ از سوی پرسش های من به کلی خوب جواب دادند و بعد از اینکه به سوالاتم جواب دادند از کلاس خارج شده و ایشان هم خوشحال شدند که چند لحظه ای در کنار بچه ها بودند و لحظاتی برای این بچه ها معلم بودند -بعد از اینکه ایشان از کلاس خارج شدند من هم مطالب گفته شده را خلاصه تکرار کردم و همه ی دانش آموزان به انتظارات آموزشی من خوب پاسخ دادند و من از این امر راضی بودم .</p>	<p>ارائه (۲۰ دقیقه)</p>

فعالیت های دانش آموزان	مطالب گفته شده را مرور کرده و اشکالات احتمالی را بر طرف کرده .	جمع بندی
نظر دادن و گوش دادن به درس		نتیجه گیری (۵)
پاسخ گویی به سوالات مطرح شده بصورت صفاهی و تصادفی	<p>۱-چند مورد از حقوق همسایه را نام ببرند .</p> <p>۲- عوامل نارضایتی همسایه را بگویند .</p> <p>۳-اهمیت همسایه را در محیط شهروندی را بگویند</p>	ارزشیابی پایانی (۵) دقیق
انجام تکالیف	<p>خلاصه ی درس را حداقل در یک صفحه برای جلسه آینده به کلاس بیاورد .</p> <p>از بچه ها می خواهیم برای جلسه ی آینده چند مورد از عوامل اذیت و آزار همسایه را نوشته و در کلاس گزارش نمایند</p>	فعالیت های تکمیلی (۲)

مراحل تدریس :

سخنرانی ۲- پرسش و پاسخ ۳- بحث گروهی

۱- پس از ورود به کلاس سلام و احوال پرسشی کردم سپس اوضاع عاطفی فراگیران را مشاهده کردم. با هماهنگی مدیریکی از همسایه نزدیک مدرسه را که دانش آموزان ایشون را می شناختند به کلاس دعوت کردم تا در مورد وظایف همسایگی برای دانش آموزان مطالبی را بگوید .

شروع رسمی تدریس را با هماهنگی که با مدیر انجام داده بودم مبنی بر اینکه از یکی از همسایه های نزدیک محل مدرسه را به کلاس دعوت کنم و من از ایشون به عنوان ایجاد انگیزه استفاده کردم و از آقای همسایه خواستم که برای این دانش آموزان توضیح بدین که ۱-چه عواملی باعث می شوند حقوق همسایه به زیر پا گذاشته شوند ۲-چند مورد از حقوق همسایه را نام ببرند ۳-وظایف یک مسلمان نسبت به همسایه را توضیح بدند و بعد از اینکه آقای همسایه به سوالاتم خوب جواب دادند از ایشون خیلی تشکر کردم هم از بابت قبول دعوت از سوی مدرسه و هم پاسخ از سوی پرسش های من به کلی خوب جواب دادند و بعد از اینکه به سوالاتم جواب دادند از کلاس خارج شده و ایشون هم خوشحال شدند که چند لحظه ای در کنار بچه ها بودند و لحظاتی برای این بچه ها معلم بودند -بعد از اینکه ایشون از کلاس خارج شدند من هم مطالب گفته شده را خلاصه تکرار کردم و همه ی دانش آموزان به انتظارات آموزشی من خوب پاسخ دادند و من از این امر راضی بودم .

۴-واکاوی

سپس از دانش آموزان سوالاتی در پایان درس پرسیدم و آنان توانستند به سوالات جواب بدهند (۵دقیقه) پس از دانش آموزان درباره درس سوال نمودم که در حد خوب جواب دادند لازم به ذکر است که زمان کلاس ۴۵ دقیقه ای می باشد که من چند دقیق را دقیقه اختصاص به وقت آزاد گذاشتم .

تدوین برای عمل

موضوع درس: جانوران بی مهره (علوم چهارم ابتدایی، درس چهارم)

درونداد	فرایند	هدف
<p>۱: کتاب درسی</p> <p>۲: کچ و تخته</p>	<p>بعد از وارد شدن به کلاس با نام و یاد خدا شروع می کنیم و بعد از سلام و احوال پرسی کردن ، حضور و غیاب را انجام داده و برای ورود به درس سوالاتی از فراگیران برای تمرکز بخشی میبرسیم مانند: بچه ها سال گذشته با مهره داران آشنا شدید حالا فکر میکنید جانورای بی مهره هم وجود دارد؟</p> <p>کام اول : در ابتدا توضیحی در مورد بی مهره ها میدهیم و اعضای آنها را با استفاده از اشکال کتاب میگوییم : (نرم تنان – خارتنان – کرم ها...).</p> <p>سپس با یاد آوری مهره داران برای دانش آموزان تفاوت آنها را بازگو میکنیم .</p> <p>در گام بعد از دانش آموزان میخواهیم سوالات خود را بپرسند.</p> <p>در گام سوم : انواع کرم ها برای دانش آموزان اسم میبریم (کرم های لوله ای – حلقوی – پهن) و بعد از توضیحات کافی در مورد آنها مضرات آنها را برای انسانها توضیح میدهیم.</p> <p>و بعد از دانش آموزان میخواهیم عکس ص ۲۸ کتاب را تشریح کنند و سپس توضیحات تکمیلی را میدهیم. و در باره ی راه های جلوگیری از آنها بحث میکنیم.</p> <p>در گام چهارم: در مورد بند پایان و انواع ان ها (حشرات-خرچنگ ها – هزار پا – عنکبوت ها) توضیح میدهیم و سپس از دانش آموزان میبرسیم چرا به این جانوران بند پایان میگویند و توضیحات تکمیلی را میدهیم</p> <p>سپس از دانش آموزان میخواهیم درس را روخوانی کنند در مرحله ی آخر تدریس بعد از جمع بندی چند سوال از دانش آموزان برای تثبیت کمو بیش یادگیری کرده و از آنها می خواهیم هر سوالی دارند بیان کنند و یک بار از روی درس بخوانند.</p>	<p>۱: آشنایی دانش آموزان با انواع جانوران</p> <p>۲: آشنایی با انواع بی مهره ها</p> <p>۳: آشنایی دانش آموزان با مضرات کرم ها</p>

گزارش پایانی :

در این ترم (۶) که کارورزی ۳ هست من با دوستم عزیزم آقای محمد امر لوکه وارد مدرسه آیت الله کاشانی شدیم با استقبال گرم معلمان و مدیر معاون رو به رو شدیم سپس آقای معاون معلم راهنما را به من معرفی کرد که او آقای سیف اللهی بود که شخصی با متین و دارای بار علمی بالایی بود مدرسه از لحاظ امکانات در حد خوبی قرار دارد و خود بهترین مدرسه های تبریز می باشد و در نگاه کلی من و دوستم از مدرسه آیت الله کاشانی و پرسنل ان راضی می باشم .

و در پایان از استاد راهنما و معلم راهنما تشکر بی پایان می کنم که شیوه تدریس خویش را که بر اساس تجربه های خود که در کلاس های متعدد به من آموختند

پیشنهادات و انتقادات :

- ۱- تعداد شاگردان در مدرسه آیت الله کاشانی در هر پایه ۳۵ نفر می باشد و تراکم دانش آموزان بیشتر از استاندارد اروپا می باشد و به نظر اینجانب این همه دانش آموزان در یک کلاس غیر منطقی می رسد در اکثر کشورهای اروپایی تعداد شاگردان بین ۱۵ الی ۲۰ نفر می رسد و به نظرم تعداد دانش آموزان را به ۲۰ نفر در هر کلاس برسانیم شاهد بهبود روند آموزشی و تربیتی در مدارس خواهیم شد و همچنین معلم در کلاس های ۲۰ نفری فرصت کافی را برای به کار گرفتن تمامی استعداد ها و توانایی دانش آموزان دارد و می تواند استعداد های نهفته آنها را کشف کرده و شکوفا سازد و همچنین بسیاری از مشکلات درسی دانش آموزان را به نحو احسن حل نماید در مدرسه آیت الله کاشانی بدلیل تعداد زیادی دانش آموزان در هر کلاس معلم وقت زیادی را ندارد که به همه دانش آموزان رسیدگی کند و کیفیت آموزشی هم به مراتب بالاتر می رفت .
- ۲- مدرسه آیت الله کاشانی فضای کافی ورزشی از جمله سالن های چند منظوره که وجود ندارد شایان به ذکر است که ورزش شنا در مدارس آیت الله کاشانی به دلیل مشکلات خاص خود ندارد .
- ۳- وزارت آموزش و پرورش باید زیر ساخت های لازم را برای احداث مدرسه های بیشتری را فراهم کند تا تعداد دانش آموزان را به پایین بیاورد ولی متاسفانه در این زمینه غفلت و کاستی رخ داده است .
- ۴- همانطور که مدرس افسری و نظامی از لباس مخصوص نظامی استفاده می کنند بهتر بود معلمان از پوشش یکسان و مرتب و از لباس یونیفورم برخوردار بودند زیرا معرف یک جامعه می باشد و بهتر است لباس های مخصوص معلمی را از طرف وزارت آموزش و پرورش طراحی گردید و هر ساله در اختیار معلمین قرار می گرفت .

۵- بهتر بود برای هر معلم یک خانه اختصاصی از مسکن مهر برای آنان داده شود تا معلمان دغدغه مسکن نداشته باشند .

۶- بهتر بود حقوق معلمین را ۲ برابر می کردند تا معلمین با جان دل بیشتری برای دانش آموزان تدریس کنند .

۷- به معلمین امتیازات و قدرت بیشتری در امر آموزش و تربیتی از ناحیه وزارت آموزش و پرورش کشور تعلق می گرفت تا همه با معلمین با احترام خاصی نگاه بکنند .

خلاصه :

مدرسه آیت الله کاشانی در شهر تبریز به آدرس ششکلان - کوچه توحید قرار دارد این مدرسه دارای ۳ طبقه آموزشی بوده و یک حیاط که مخصوص بازی دانش آموزان است که در حکم فضای بازی دانش آموزان می باشد تعداد شاگردان مدرسه آیت الله کاشانی ۶۲۲ نفر در کل پایه ای تحصیلی می باشد . این مدرسه دارای امکانات کتابخانه و نمازخانه و آزمایشگاه و ... می باشد تعداد صندلی های موجود در کلاس به اندازه کافی است و در هر کلاس تعداد دانش آموزان ۳۵ نفر می باشد این مدرسه به صورت ۲ شیفت بوده و هست و همچنین این مدرسه از لحاظ فضای سبز تهی بوده و این مدرسه مشکلات خاص خود را دارد .

۱-تعداد آبخوری و دستشویی ها در مدرسه مطابق آیین نامه می باشد و نظافت مدرسه به موقع انجام می گیرد و نحوه برخورد مدیر مدرسه و معاونان مدرسه و همچنین معلمان بسیار خوب ارزیابی می شود و همراه با تکریم و احترام می باشد . برنامه ریزی و کار مربیان پرورشی در ابتدای سال و با توجه به مناسبت های طول ترم و همچنین در طول ترم انجام می گیرد . فعالیت های مربی ورزشی بسیار آگاهانه و دقیق می باشد و رفتار خدمتگزار نیز با دانش آموزان همراه خوب و قابل قبول ارزیابی می باشد .

۲- وضعیت محیط فیزیکی خوب ارزیابی شده این مدرسه با سیستم گرمایشی شوفاژ با سوخت مصرفی گاز بوده و دانش آموزان دغدغه سرما در کلاس را نخواهند داشت و در هر کلاس چهار تا

پنجره وجود دارد و روی هر پنجره میله ی آهنی نصب شده است و از لحاظ وسایل کمک آموزشی در هر کلاس پروژکتور و وایت برد موجود می باشد و معلمان از وسایل کمک آموزشی استفاده بهینه را در امر آموزش و تربیت می کنند و در مجموع ۱۹ کلاس دارد و در هر کلاس ۳۵ نفر دانش آموزان حضور دارند و در حیات مدرسه پیام های اخلاقی و تربیتی و آموزشی نوشته شده است که این در روحیات دانش آموزان اثرات مثبت و مطلوبی دارند و حیات این مدرسه از آسفالت پوشش داده شده است و این مدرسه یکی از بهترین مدرسه در تبریز می باشد در حیات مدرسه دوربین های مخصوص مشاهده فعالیت دانش آموزان تهیه شده است و از لحاظ نظافت حیات و کلاس این مدرسه بسیار خوب بوده است لذا دانش آموزان با فرهنگ و با ادب بوده اند لذا هیچ آشغالی را در روی زمین نمی ریزند و همچنین سطل های زباله در هر کلاس و زمین حیات گذاشته شده است که بچه ها زباله ها را به سطل زباله بریزند و بوفه مدرسه با توجه به این به منع فروش ساندویچ در مدارس از فروختن ممنوع بوده لذا بیسکویت و کیک و کلوچه به دانش آموزان فروخته می شوند .

۳- و از لحاظ محیط آموزشی برخورد معلم در بدو ورود به کلاس و دیگر موارد بسیار عالی و خوب ارزیابی می گردد ولی متاسفانه معلمان از زیادی دانش آموزان در کلاس ناراحت بوده و رنج می برند و بهتر بود تعداد افراد حاضر در کلاس بین ۱۵ الی ۲۰ نفر تقلیل می یافت همانند کشور های پیشرفته و زیر ساخت های فیزیکی لازم برای مدرسه ایجاد شود و لباس واحدی به عنوان لباس معلمی از طرف وزارت آموزش و پرورش معرفی گردد لذا هنوز هم این امر مهم آموزشی تا با این لحظه اتفاق نه افتاده است

منابع :

- ۱- روان شناسی تربیتی، دکتر ریچارد پارسونز و همکاران، ترجمه حسن اسد زاده حسین اسکندری (۱۳۸۵) انتشارات عابد.
- ۲- روش های کلاس داری از نگاهی دیگر اثر محمد احمدی .
- ۳- مقاله‌ای با عنوان " تقلب کیش و مات" به ترجمه ماندانا محسنی در مجله‌ی رشد معلّم، شماره ۱۸۶.
- ۴- سیف، علی‌اگبر، ۱۳۹۱ روانشناسی تربیت، چاپ دوم، انتشارات پیام نور، تهران.
- ۵- پور شهسواری ریال فاطمه ۱۳۹۱ ریال راهنمایی تحصیلی، چاپ اول، انتشارات پیام نور، تهران.